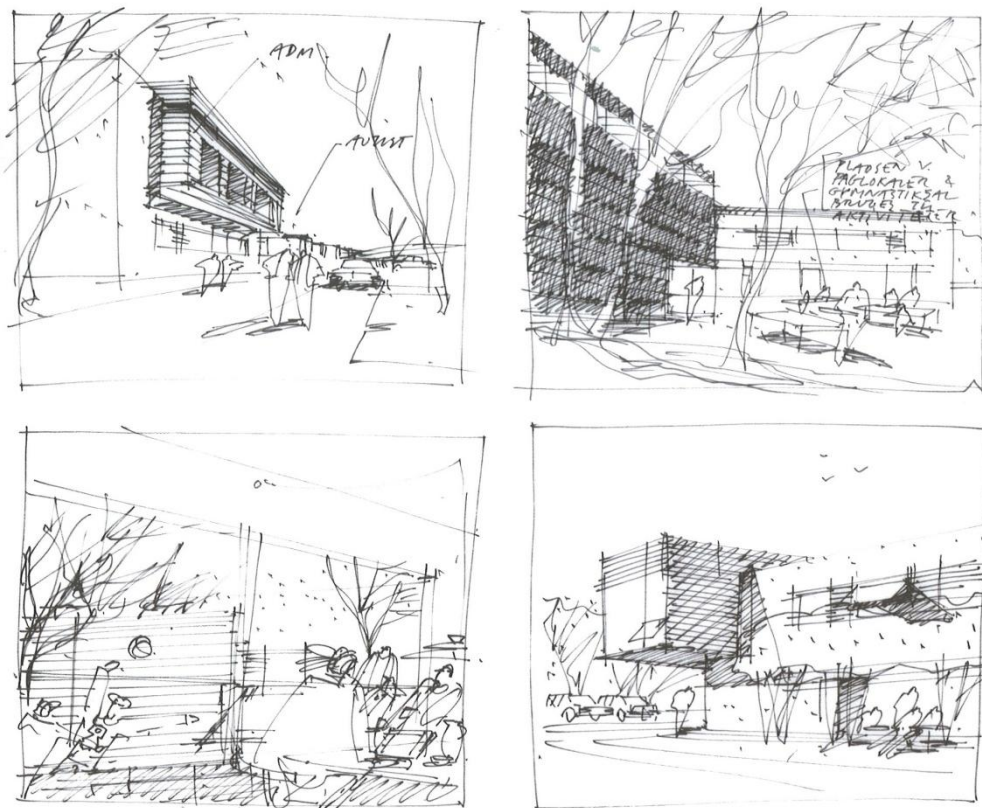

Langagerskolen

Udviklingsplan

2012-2014

Præsentation og grundlag

Overordnet præsentation

Langagerskolen er en kommunal specialskole for elever med Autisme Spektrum Forstyrrelser (ASF) og/eller svær ADHD (Attention Deficit/Hyperactivity Disorder (tidligere benævnt svær DAMP)) samt en række tilgrænsende udviklingsforstyrrelser og/eller komorbide tilstande. Langagerskolen er oprettet og drevet i henhold til Folkeskoleloven. Den skolefaglige undervisning og den socialfaglige læring på Langagerskolen er således underlagt de samme regler og krav som undervisningen på andre folkeskoler, og eleverne modtager det samme antal undervisningstimer og kan/skal principielt gå til de samme prøver som andre folkeskoleelever.

Hovedparten af Langagerskolens elever modtager et helhedstilbud, som er en kombination af skolefaglig undervisning og socialfaglig læring (SFO) integreret i et sammenhængende og integreret tilbud i overensstemmelse med den enkelte elevs individuelle behov. Langagerskolen har et mindre antal elever, der kun modtager skoletilbud, de modtager således udelukkende specialtilrettelagt og velstruktureret skolefaglig undervisning.

Langagerskolen har et konsulentteam (KT), der består af et antal psykologer og konsulenter med enten pædagog- eller lærerfaglig baggrund samt vægtig erfaring i arbejdet med eleverne i praksis. Opgaven er at medvirke til på forskellig vis via rådgivning og vejledning, sagssupervision og undervisning at udvikle og understøtte den daglige indsats i forhold til eleverne samt formidling af et tæt og bæredygtigt forældresamarbejde.

Medarbejderne i KT varetager ligeledes skolens eksterne opgaver, som er kursus- og konsulentopgaver, herunder leverance af VISO opgaver.

Pædagogiske rammer

Som følge af skolens målgruppe adskiller Langagerskolen sig imidlertid fra andre folkeskoler på en række punkter. Målgruppen stiller i vid udstrækning krav om en anderledes individuelt og særligt tilrettelagt undervisning, hvilket medfører, at der er behov for særlige kompetencer hos medarbejderne.

Undervisningen tilrettelægges således individuelt (differentieret), og der er ikke i overvejende grad egentlig klasseundervisning som på andre folkeskoler. På Langagerskolen går eleverne ikke i egentlige klasser men er i stedet organiseret i mindre grupper sammensat på tværs af årgange ud fra en vurdering af, hvordan eleverne bedst fungerer sammen. Det tilstræbes dog, at spændet mellem klassetrinnene begrænses sig til to til tre årgange. Skolen er organiseret i 2 hovedafsnit 0.-6. klasse og 6.-10. klasse.

Langagerskolens elever visiteres til skolen af Pædagogisk afdeling PPR og Specialpædagogik, Børn og Unge, Aarhus Kommune.

Undervisningen og aktiviteterne på Langagerskolen er tilrettelagt ud fra pragmatisk og evidensbaseret brug af forskellige pædagogiske metoder med velstruktureret og visualiseret specialpædagogik, som skaber tydelighed og mening for den enkelte elev og udfordrer hans eller hendes potentialer bedst muligt. Langagerskolens metoder bygger på en kognitiv forståelsesramme baseret på aktuel viden om ASF og svær

ADHD, og målet er således, at den enkelte elevs særlige ressourcer, interesser og læringsstil tilgodeses bedst muligt. Et andet mål er at gøre eleverne så selvhjulpne og selvstændige som muligt med respekt for deres særegne personlighed.

Undervisningen og aktiviteterne rummer flere dimensioner:

Helhed

Tværfaglighed

Individuel elevplan

Forældresamarbejde

Helhed

Betyder, at skole- og fritidstilbuddet er fuldt integreret og baseret på den enkelte elevs behov for specialundervisning og socialfaglig læring, hvor indlæring altid er det centrale, uanset om der er tale om folkeskolens fagrække, sociale og kommunikative færdigheder, praktiske selvhjælpsfærdigheder, leg eller andet. Tilbuddet er således tilpasset den enkelte elevs individuelle behov, hvilket medfører, at der skal udarbejdes og tilpasses materialer og støttesystemer til den enkelte elev. Eleverne har i lige så høj grad, som at modtage skolefaglig undervisning brug for at blive undervist i at lære personlige kompetencer inden for kommunikation, personlig hygiejne, leg, sociale færdigheder og personlig udvikling, så de rustes til bedst muligt at imødekomme de krav og forventninger, som samfundet stiller til dem som aktive borgere.

Der udarbejdes individuelle skemaer for alle elever, som sikrer, at undervisningen i henhold til Folkeskoleloven overholdes, samt at det skaber mening og helhed for den enkelte.

Tværfaglighed

For at give helhed i tilbuddet og ikke blot en kombination af enkelte fagelementer, er der til to elevgrupper et tværfagligt team, hvor lærere og pædagoger i samarbejde skaber den nødvendige helhed. Lærere og pædagoger samt evt. medarbejdere med andre faglige baggrunde indgår således i et tæt samarbejde om tilrettelæggelse og gennemførelse af specialpædagogisk undervisning og socialfaglig læring, som dermed tager udgangspunkt i en tværfaglig forståelse af den enkelte elevs forudsætninger. En vigtig forudsætning er den enkelte medarbejders særlige faglige forudsætninger.

Den individuelle elevplan

Grundlaget for den samlede indsats over for den enkelte elev er den individuelle elevplan, der understøtter den enkeltes læring og udviklingsmuligheder bedst muligt. Dette med udgangspunkt i den enkelte elevs særlige ressourcer, interesser og læringsstile.

Elevplanen beskrives nærmere under punktet "Læring og udvikling"

Forældresamarbejde

Forældrene er dels de gennemgående personer i barnets/den unges liv og sikrer dermed kontinuiteten, og dels ved de mest om deres børn som de hele personer, de er. Derfor vægtes samarbejdet med forældrene meget højt på Langagerskolen. Der gøres en stor indsats for, at skole og hjem i samarbejde kan bevæge sig hen i mod fælles mål, så der skabes mest mulig sammenhæng og mening i barnets/den unges

liv. Kontakten med forældrene skabes og vedligeholdes typisk gennem en daglig kontaktbog og gennem forældreintra. Herudover afholdes en ugentlig telefonsamtale, som den primære kontaktperson på skolen forestår, forældremøder hvert halve år, minimum to årlige skole-hjemsamtaler samt en årlig elevkonference. Desuden afholdes møder efter behov.

Langagerskolens målgruppe

Langagerskolens børnesyn er funderet på en viden om og respekt for den enkelte elevs særlige forudsætninger og individuelle læringsressourcer – og kompetencer som følge af ASF og/eller svær ADHD samt eventuelle øvrige tilgrænsende komorbide tilstande.

Langagerskolens børnesyn skal ses i lyset af et sammenhængende livsperspektiv. Dette betyder, at indsatsen omkring eleven sættes ind i et helhedsperspektiv, så der arbejdes med hele elevens personlighed og alsidige kompetencer, dvs. med såvel skole- som socialfaglige udviklingsmuligheder. Der arbejdes med dette på såvel kort som på langt sigt, idet der søges skabt en meningsfuld overgang fra det tilbud, som eleven tidligere har modtaget forud for optagelsen på Langagerskolen, samt til det, som eleven sidenhen efter endt skolegang, skal overgå til.

Indenfor de skabte rammer har skolen stort fokus på barnets daglige trivsel og livsglæde og giver plads til og rummer den enkeltes særlige interesser og behov.

I skolen arbejdes der målrettet på kort og på langt sigt med færdigheder og kompetencer, der strækker sig fra barndommen til ungdommen og ind i voksenlivet. Det er vores sigte, at vi i barndommen kan støtte op om og sammen med barnet og forældrene være med til at udvikle udvalgte kompetence/ indsatsområder, som det enkelte barn så selvstændigt som muligt vil kunne have glæde og nytte af både i nuet og i fremtiden som deltagende samfundsborger.

Målet er ikke nødvendigvis en tilpasning til det normale (neurotypiske), men at det enkelte menneske bliver i stand til at kunne udnytte egne kompetencer på bedste vis, ved at der i omverdenen tages respektfuldt hensyntagen til det enkelte menneskes kvalitativt anderledes kognitive stil og særlige kognitive forudsætninger, således at den enkelte kan klare sig så selvstændigt og selvhjulpent som muligt. Herunder at den enkelte støttes og undervises i identitet og livsduelighed.

Langagerskolens målgruppe er børn og unge med gennemgribende og/eller specifikke udviklingsforstyrrelser i form af ASF og/eller svær ADHD. Nogle af eleverne opfylder kriterierne for begge diagnoser samt eventuelt også andre tilgrænsende neuropsykiatriske og komorbide tilstande som fx Gilles de la Tourette, OCD (Obsessive Compulsive Disorder), depression og andet. Eleverne er i langt overvejende grad normaltbegavede med meget svingende kognitiv profil.

Ved ASF ses flere vanskeligheder, som omfatter en nedsat eller kvalitativt anderledes evne til socialt samspil, til gensidighed i kommunikation og dialog samt forestillingsevne. Mennesker med ASF fremtræder ofte som særegne i adfærd med stor bogstavelighed/konkrethed i opfattelsen af deres omverden og fremviser

reaktioner, der er præget af særinteresser, rutiner, mønstre og stereotyper, som følge af en nedsat evne til kognitiv fleksibilitet.

ADHD er en specifik udviklingsforstyrrelse, der især viser sig gennem markante opmærksomhedsforstyrrelser og hyperaktivitet. Mange børn og unge med ADHD fremtræder som meget let afledelige og impulsive – andre er karakteriserede ved store vanskeligheder med at rette deres opmærksomhed mod de ændringer, der nødvendigvis hele tiden sker i omgivelserne. ADHD i svær grad medfører store kognitive organiseringsvanskeligheder og mangel på adfærdsmæssig automatisering og tilpasningsevne.

Både svær ASF og ADHD forbindes med socialkognitive vanskeligheder, dvs. betydelige vanskeligheder med indlevelse i og forståelse for andre menneskers tænkning og adfærd. Dette betyder, at der i skal arbejdes med en helhedspræget indsats, hvor der i den traditionelle skolefaglige undervisning lægges stor vægt på læring af sociale og kommunikative færdigheder, selvopfattelse/selvindsigt samt omverdensforståelse.

I helhedstilbuddet arbejdes der herudover målrettet med indlæring i socialfaglige færdigheder. Dette sker med henblik på at støtte eleven i at kunne integrere og generalisere viden og kunnen til praktiske sammenhænge.

Indsatsområder

Med udgangspunkt i kvalitetssamtalen har vi prioriteret nedenstående punkter, som alle relaterer til den pædagogiske kerneydelse. Dette betyder naturligvis ikke, at vi ikke fortsat arbejder med organisatorisk og strategisk udvikling af Langagerskolen. Dette arbejde vil dog være forankret i skoleledelsen og det lokale MED.

En del af arbejdet med nedenstående punkter vil være forankret i Langagerskolens pædagogiske udvalg, som er det centrale udvalg vedrørende pædagogisk udvikling af kerneydelsen. Udvalget har en bred tværfaglig sammensætning med deltagelse af alle faggrupper samt ledelse.

1. Elevfravær –erfaring med skolevægring

Af kvalitetsrapporten fremgår det, at elevfraværet på Langagerskolens er meget højt.

Vi oplever, at vi i denne sammenhæng kan dele eleverne ind i tre hovedkategorier:

En stor gruppe af elever, der har et meget stabilt fremmøde

En gruppe af elever med meget sporadisk fremmøde

En lille gruppe af elever, der har udviklet skolevægring. Alle elever, der er startet på Langagerskolen sent i deres skoleforløb og ofte med en historik med højt fravær på tidligere skoler.

Dette betyder, at vi får et skævt og ikke retvisende billede af det samlede elevfravær på Langagerskolen.

Mål for 2012-2014

At få nedbragt elevfravær på Langagerskolen:

- At få indsamlet valide data vedr. elevfraværet på Langagerskolen
  - En arbejdsgruppe bestående af ledelse, 1 konsulent og 1 medarbejder vil udarbejde tydeligere retningslinjer for registrering af fravær.
- At beskrive karakteristika bag elevfravær
  - Der udvælges et antal elevsager, der gennemgås med henblik på udpegning af karakteristika vedr. f. eks. forhistorie, elevkarakteristika, familiekarakteristika skolekarakteristika og systemkarakteristika
- At beskrive og opsamle metoder
  - Langagerskolens konsulentteam vil i samarbejde med medarbejderteam beskrive, hvilke metoder, der anvendes og effekten af disse
- I samarbejde med PPR og Specialpædagogik at få udarbejdet en skabelon til beskrivelse af handleplaner ved massivt elevfravær samt implementeringen af denne
  - Skoleleder og viceskoleleder vil i samarbejde med kontaktpsykologer fra PPR og Specialpædagogik få dagsordenssat drøftelse med afdelingslederne af, hvordan handleplaner vedr. massivt elevfravær udarbejdes, så der bliver sammenhæng mellem Langagerskolens metode og den metode, der anvendes generelt i Børn og Unge

Vi forventer, at det første pejlemærke er at se ultimo juni 2013.

2. Evaluering af indsats i fht. særligt etablerede elevgrupper

I skoleåret 2009/2010 blev der etableret to elevgrupper med særlig funktion i forhold til elever med ADHD og opmærksomhedsforstyrrelse. Dette tiltag blev taget for at forsøge at skabe et mere roligt undervisningsmiljø for alle elevgrupper. Vores erfaring er nu, at den pædagogiske tilgang, særligt i planlægning af strukturerne for eleverne, er anderledes end for de øvrige elever.

I skoleåret 2008/2009 blev der etableret en gruppe for elever, der ikke skulle modtage helhedstilbuddet men udelukkende skoletilbud. Eleverne i skoletilbuddet har langt overvejende været elever, der har brug for samme pædagogiske tilgang som ovenfor nævnt.

Mål for 2012-2014

At få udarbejdet en kvalitativ evalueringsrapport i samarbejde med områdechefen

- I samarbejde med områdechefen ansættes en medarbejder i løntilskud til at foretage evalueringen
- At rapporten bliver færdig i skoleåret 2012-13
  - o Pejlemærker for evalueringen:
    - Hvordan har udbyttet af den skolefaglige undervisning været ud fra et elev-, forældre- og medarbejderperspektiv
    - Hvordan har det tværfaglige samarbejde fungeret i fht. opgaveløsningen.
    - Har samlingen af de "særligt urolige børn" - givet mere ro på skolen og for børnene (J)
    - Er der særlige forhold for medarbejderne f. eks stressniveau mv. i forhold til skolens øvrige medarbejdere

3. Kvalitet i forældresamarbejdet

Samarbejdet med forældre har stor betydning på Langagerskolen. Helheden mellem skole og hjem søges sikret gennem hyppig udveksling af informationer om eleven. Langagerskolen har derfor opstillet minimumsretningslinjer for dette:

Der skrives som udgangspunkt dagligt i kontaktbogen, på forældreintra eller lignende mellem skole og hjem.

Der er som udgangspunkt en ugentlig samtale (oftest telefonisk) mellem primær kontaktperson på skolen og elevens forældre.

Der holdes forældremøder hvert halve år.

Der er skole/hjem samtaler mindst to gange årligt. Samtalerne er typisk mellem kontaktpersoner og hjem.

Forældre kan altid bede om et møde med kontaktperson(er) og/eller en medarbejder fra KT.

Der holdes en årlig elevkonference, hvor mål i elevplanen evalueres og efterfølgende justeres.

Både skolen og hjemmet skal så vidt muligt arbejde med de samme mål for at skabe sammenhæng og mening for barnet/den unge. På grund af elevens vanskeligheder med erfaringsoverførsel er samarbejdet omkring mål og metoder særdeles vigtigt og

øger anvendeligheden af den læring, der arbejdes hen imod. Forældretilfredshedsundersøgelsen afspejlede høj tilfredshed med samarbejdet med skolen. Vi ønsker fortsat at være udviklende og nysgerrige i fht. vores forældresamarbejde, da vi har erfaring for, at det er særligt vigtigt for os at fastholde et fælles udgangspunkt for arbejdet med eleven.

Mål 2012-2014

- At personalet arbejder ud fra en konstant nysgerrig og undersøgende tilgang til eleverne, også i samarbejdet med forældrene og med tanken om, at der ikke kun findes en viden, men at der kan findes forskellige virkeligheder
- Udvikle en model for, hvordan vi kan bruge kvalitet i skole-hjem samarbejde som styringsredskab (på Langagerskolen)
- Indsamle information for, hvordan forældre, medarbejdere og ledelse forstår kvalitet
- Åben, ærlig og anerkendende kommunikation mellem medarbejderne og forældrene -en kommunikation, der tager udgangspunkt i Langagerskolens principper for forældresamarbejde
  - o Der etableres en række fokusgruppeinterview med henblik på indsamling af viden om forældresamarbejde. Deltagerkredsen vil være medarbejdere, afdelingsledere, forældre og skolebestyrelse, hvilket vil give os viden fra forskellige perspektiver. Langagerskolens konsulentteam vil stå for interviewene. Interviewene forventes afholdt i skoleåret 2012-13.
  - o Materialet vil danne grundlag for narrativer om det gode forældresamarbejde. Materialet vil blive drøftet i skolens forskellige samarbejdsorganer med henblik på udarbejdelse af parametre for kvalitet, og hvordan vi kan arbejde med at højne og bevare kvaliteten generelt

4. Etablering af klubtilbud/ungdomsskole

Vi oplever en stigende efterspørgsel efter et klubtilbud til Langagerskolens målgruppe. Det drejer sig om den gruppe af elever, som ikke kan inkluderes i fht. de allerede eksisterende klubtilbud i deres lokale FU område.

Mål 2012-2014

- At få igangsat undervisning i knallertkøreklub
- At få skabt et klubtilbud, der ligger i forlængelse af denne undervisning
- På længere sigt at få skabt et permanent klubtilbud
- I samarbejde med FU området at inddrage frivillige i arbejdet med drift af et klubtilbud
  - o Der er aftalt en møderække med FU Skanderborgvej om etablering af klubtilbuddet samt håndtering af, at Langagerskolen er et bydækkende tilbud.

5. 95 % målsætning

I arbejdet for at støtte op om elevernes fremtid efter Langagerskolen, er det vigtigt altid at have en "plan A" og en "plan B". I denne sammenhæng lægger skolen stor vægt på at få givet et så præcist billede som muligt af den unge. Her er der fokus på såvel ressourcer som barrierer i forhold til de tiltag, der er i spil.

Indlysende faglige kompetencer kan for vore elever være udfordret af sociale barrierer såsom angst, OCD m.v. Her er der fokus på at gøre socialforvaltningen opmærksom på at yde støtte til den unge i overgangsfasen – eksempelvis via en støtteperson/mentor (eller andre tiltag) efter afsluttet skoleforløb.

For hver ung udarbejdes en elevplan og psykologisk/pædagogisk beskrivelse, som er nødvendig information for uddannelsesinstitutionen og for, at projektet skal lykkes. I elevplanen er der en grundig funktionsbeskrivelse samt faglige beskrivelser af eleven. Derudover er der enten foretaget en fornyet psykologisk undersøgelse af den unge eller udarbejdet en opsummerende pædagogisk beskrivelse, som også fortæller om de barrierer, som kan være en hæmmende faktor for den unges udfoldelsesmuligheder og succes med en ungdomsuddannelse.

Udover samarbejdet med den konkrete unge samarbejdes der med forældrene, UU-vejlederen, sagsbehandleren m.fl.

Kontinuerligt – og frem til møderne omkring de unges fremtid – er der i de respektive team arbejdet med uddannelsesplanen, praktikker, virksomhedsbesøg, brobygning og samtaler med den unge.

Mål 2012-2014

- At få etableret en "taskforce" (TaskForce95), som har særligt fokus på overgangen til livet efter Langagerskolen, hvilket vil sige praktikforløb, overgangen til ungdomsuddannelse, STU, job etc. Denne taskforce skal bestå af to konsulenter, en afdelingsleder og to medarbejdere
- TaskForce95's opgave er at koordinere indsatsen og holde sig opdateret om relevante tilbud til skolens målgruppe. Endvidere er opgaven at formidle information til skolens personale om praktik, UU, efterskoler, produktionsskoler, STU m.v.
- At TaskForce95 kan blive en form for udvidet "studievejledningsfunktion", som arbejder i tæt kontakt med skolens pædagogiske personale og med elever og forældre i centrum for indsatsen
  - TaskForce95 sammensættes i løbet af efteråret 2012, første opgave bliver at udarbejde et kommissorium for udvalgets arbejde.
  - Første evaluering af udvalgets arbejde foretages ved dette skoleårs udgang. Evalueringen foretages af skoleledelsen i samarbejde med udvalget.